

COROIANU, IULIU

n. 14 iunie 1847, Craidorolț, jud. Satu Mare
d. 29 martie 1927, Cluj

Provine dintr-o familie de preoți. A fost fiul lui Demetriu Coroianu și Iulianei Pop. Tatăl său a fost profesor la Gimnaziul din Blaj, fiind coleg cu Timotei Cipariu, Simion Bărnuțiu și Ștefan Moldovan. O altă funcție importantă deținută a fost cea de Rector al Seminarului Teologic din Gherla (1874). Bunicul său a fost primul teolog român care a studiat la Universitatea din Viena. Chiar dacă făcea parte dintr-o familie cu tradiție în domeniul teologiei, Iuliu Coroianu se apleacă asupra științelor juridice. Școala primară o finalizează la Șimleu, unde tatăl său fusese numit vicar.

Continuă studiile la Liceul piariștilor din Cluj (1859-1867) unde își ia și bacalaureatul alături de alți intelectuali români din Transilvania: Grigore Silași, Aurel Lazăr, Petre Dulfu etc. Studiile universitare le-a absolvit la Academia de Drept din Oradea (1867-1870), iar diploma de avocat a obținut-o la Universitatea din Budapesta. Cariera profesională o începe ca jurist la Șimleu Silvaniei, iar din anul 1872 a ajuns subprefect în cercul Crasna din același comitat. Începând cu anul 1874 s-a stabilit la Cluj unde își deschide un birou de avocatură.

Împreună cu prima soție, Doina Rațiu (fiica lui Ioan Rațiu) a fost nașul de botez al lui Iuliu Maniu, fiul surorii sale, Clara Maniu.

Din anul 1881 a făcut parte din comitetul de conducere a Partidului Național Român, alături de Vasile Lucaciu, Ioan Slavici, Eugen Brote etc. Dintre cazurile pe care le-a avut din postura de avocat al apărării au fost și procesele intentate lui Vasile Lucaciu de la Satu Mare, în 1889 și ianuarie 1893.

S-a implicat nu doar în viața politică a Ardealului, ci și în cea economică. De pildă, a făcut parte din colectivul care a pus bazele instituției de credit și economii *Economul* de la Cluj. În plan politic, a întocmit încă din 1887 un prim proiect al *Memorandului* românilor ardeleni. Al doilea a fost redactat împreună cu Vasile Lucaciu și prezentat celei de-a IV-a Conferințe de la Sibiu a P.N.R. În procesul care a fost intentat la Cluj românilor ardeleni care au redactat actul Memorandului, Iuliu Coroianu a fost condamnat la doi ani și jumătate de închisoare.

A luat parte la Adunarea de la Alba Iulia ca delegat din partea a două localități Șimleul Silvaniei (Sălaj) și Dumbrăveni – Ibașfalău (Târnava Mică). Alegerea delegaților a avut loc în 24 noiembrie 1918 la hotelul „Elisabeta” din Turda. A fost ales și membru în Marele Sfat Național.

În perioada Marii Uniri, după 1 decembrie 1918, a fost numit ministru al Agriculturii în Consiliul Dirigent al Transilvaniei până în anul 1920. A făcut parte și din Parlamentul României Mari în calitate de senator. A fost activ din punct de vedere politic până aproape de moartea sa. De pildă, în anul 1926 alături de Emil Hațiegan, V. V. Tilea și alții au semnat apelul numit *Chemare către tinerimea română* prin care cereau reformarea morală și politică a țării.

A fost înmormântat la Cluj, în cimitirul Central al orașului la funeralii luând cuvântul Ioan Suci, prefectul Marțian Căluțiu, Gavril Tripon și mulți alții.